

Kinder Torah

Parashas Yisro

My Honor, Your Honor

Honor your father and your mother, so that your days may be lengthened upon the land which Hashem, your God gives you" (Shemos 20:12). Respecting parents is the foundation of human life. The mother and father bring the child into this world. He owes his life to them! For this act of kindness alone, he must be grateful all of his days. How does he express this gratitude? By respecting and fearing his parents. Many *halachos* are based upon the principle of showing deference to the father and mother in every way possible.

Humility is a marvelous character trait. The Torah praises it profusely. What should a child do if his parent is very humble and feels uncomfortable with the honor bestowed upon him? How can the child honor him? The following story about Rav Avraham Yehoshua Heshel from Opta, who is known to us by the name of his sefer, "Ohev Yisrael," illustrates how a son cleverly honors his humble father.

The Ohev Yisrael was one of the great tsaddikim of his time. Thousands of chassidim were drawn to his holy presence. From time to time, he would travel around the surrounding communities to visit his followers and inspire them with his Divrei Torah and Chassidus. During one of these trips, hundreds of people came to the crossroads outside of the town to greet the Rebbe. This happened not once, not twice, but every time, outside of every town that the Rebbe visited.

The Opta Rav was uncomfortable with this overwhelming tribute. He sought consolation from his son, Rav Yitzchak Meir from Zinkov, who accompanied him on the trips. "Why do these people give honor to one who does not deserve it?" Rav Yitzchak Meir understood that all of the admiration distressed his humble father. He tried to soothe his father by making the following statement. "The people are not coming out to honor my dear father, rather they gather at the crossroads to honor me."

When the holy Ohev Yisrael heard these words, he was comforted, and did not speak about the matter the rest of the day. However, the next day he asked his son, "Why do so many people honor

you? What compels the residents of every town that we visit to leave their homes and go to the crossroads to greet you?"

Rav Yitzchak Meir saw an opportunity to give his father *nachas*. He smiled and said, "It is very simple. They honor me because I am the son of the Tsaddik from Opta." The Rebbe was very pleased with this answer. He replied to his clever son,

"You speak the same way that Yosef HaTsaddik spoke to his brothers." 'And you shall tell my father of all my glory in Egypt' (Bereshis 45:13). Was Yosef bragging about his accomplishments? Of course not! He was a tsaddik! Rather he was directing the honor to the one whom it was intended for. All of the glory that was awarded to Yosef in Mitzrayim was only because he was the son of Yaakov Avinu. Both Yosef HaTsaddik and Rav Yitzchak Meir of

Zinkov knew how to honor their fathers. Their respect showed deference to their father's humility. We can learn a lesson from them that will guide us in honoring our parents.

Kinderlach . . .

Yosef HaTsaddik and Rav Yitzchak Meir of Zinkov teach us a new aspect of honoring our parents. Firstly, we should strive to accomplish great things in our lives. What is stopping us from becoming tsaddikim and tsidkanios? Nothing! We just need to work hard and pray to Hashem for Siyata Di'Shmaya (Heavenly Assistance). Secondly, how should we relate to our great achievements? We should give credit to whom it is due – our parents. Without them, we would not be here in this world! They gave us the very gift of life, which comes before anything. They also nurtured us, cared for us, and educated us. Therefore, they are the ones who deserve the honor for our accomplishments. Whatever honor comes to you, give it to them. My honor is your honor.

Preparation

And they (the Jewish people) traveled from Refidim and came to the Sinai Desert. (The nation of) Israel camped there in front of the mountain" (Shemos 19:2). Thus begins the Torah's account of the singular even in Jewish history: the receiving of the Torah on Mt. Sinai. Why does the Torah choose to begin with their departure from Refidim? Is it necessary to tell us this fact? The Netziv in his commentary entitled "Ha'amek Davar" quotes the Mechilta. They came to the

Sinai Desert was in order to receive the Torah. Similarly, they departed from Refidim in order to receive the Torah. The preparation actually began with their departure. We learn an important lesson from this. In all matters of holiness, greater preparation makes a person more fitting to receive what Hashem wants to give him.

The Netziv actually brings a proof from the famous story of Rebbe Chiya (Bava Metzia 85b), who went to great lengths to insure that the Jewish people did not forget the Torah. He began by planting flax and making nets from the cords of linen. He trapped deer in the nets, *shechted* them and fed the meat to orphans. He made the skins into parchments and wrote the five books of the Torah on them. He then went around to each city that did not have teachers for little children. He found five children and taught them each one book of the Torah. He then found six children and taught them each one *sefer* of *Mishnayos*. He then instructed each of them to teach all of the others his section. In this way, he spread Torah throughout the Jewish people.

Why did he have to go to so much trouble?" asks the Netziv. "He could have bought animal skins and tanned them himself." Rebbe Chiya wanted to increase the "*kedusha* (holiness) power" of those parchments so that they would have maximum impact on the hearts of the students. Therefore, he began investing them with *kedusha* from the very beginning, with each step of the preparation. All of his *kavannas* (intentions) from the very beginning were *lishaim Shomayim* (for the sake of Heaven) for the education of those children.

Kinderlach . . .

How do we prepare ourselves for a mitzvah? Let us say that Shacharis (morning prayer) begins at 7:00. Hmmm. If I arrive at 7:10 I can skip and speed through the introductory prayers. I will catch up in time to start the Amidah a little after the congregation. Hmmm. Would Rebbe Chiya have done that? Give yourself enough time to say all of the prayers properly and with kavannah. You will see that your prayers are much more meaningful. What about preparing for Shabbos? We should try to finish all of our Shabbos preparations as early as possible. Don't wait for the last minute to take your Shabbos bath. Help Imma and Abba to prepare the food and the house. You can even begin early in the week. Just keep in mind to have kavanna (intention) for the honor of Shabbos. Then you are putting even more kedusha (holiness) into Shabbos. Kinderlach, enjoy the Holy Day!

ההגדרת לבנר

פרשת יתרו

הכנה

"ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר, ויחן שם ישראל נגד ההרה" (שמות י"ט, ב'). כך מתחיל תאור המאורע היחיד במינו בהסטוריה היהודית: קבלת התורה בהר סיני. מדוע בחרה התורה להתחיל בנסיעה מרפידים? האם נחוץ לספר לנו עובדה זו? הנצי"ב ז"ל בפרושו "העמק דבר" מצטט את המכילתא. הם באו למדבר סיני כדי לקבל את התורה, והם נסעו מרפידים כדי לקבל את התורה. מכאן אנו למדים דבר חשוב. בכל דבר שבקדושה, ככל שהאדם מכין את עצמו יותר, הוא יהיה כלי קבול טוב יותר לקבל את מה שה' רוצה לתת לו.

הנצי"ב מביא הוכחה מהסיפור המפורסם על רבי חייא (בבא מציעא פ"ה, ע"ב), ועל המאמצים הרבים שהשקיע כדי שלא תשתכח תורה מישראל. הוא החל בכך שזרע פשתן, טווה ממנו חבלים, קשר אותם לרשתות. ברשתות אלו צד צבאים, שחט אותם והאכיל את בשרם לעניים. את עורם עבד לקלף ועליו כתב את חמשת חומשי התורה. אחר כך הלך לכל עיר בה לא היו מלמדי תינוקות, לקח חמישה ילדים ולימד כל אחד מהם את

אחד מחמשת חומשי התורה. הוא לקח שישה ילדים נוספים, ולמד כל אחד מהם אחד מששת סדרי המשנה, ואז, הורה לכל אחד מן הילדים ללמד את כל האחרים את החלק שלמד. בדרך זו, הפיץ את התורה בכל עם ישראל.

"מדוע היה צריך לטרוח כל כך?" שואל הנצי"ב. "הוא היה יכול לקנות עורות מן השוק ולעבדם." רבי חייא רצה להגדיל את כח קדושת המגילות כדי שיוכלו לפעול בצורה מירבית על לב הילדים. משום כך החל להחדיר בהם את הקדושה כבר מן ההתחלה, בכל צעד של שלבי ההכנה. כל כוונותיו מן ההתחלה היו לשם שמים לשם חינוכם של ילדי ישראל.

כבודי הוא כבודך

"כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך על האדמה אשר ה' אלוקיך נותן לך" (שמות כ', י"ב). כיבוד הורים הוא הבסיס לחיי אנוש. האב והאם מביאים את הילד לעולם. הוא חב להם את חייו! רק בשל מעשה חסד זה עליו להודות להם כל ימיו. וכיצד עליו לבטא את הכרת הטוב שלו? ע"י כיבוד ההורים ויראה מפניהם. הלכות רבות מבוססות על העקרון של ביטויי כבוד לאב ולאם בכל דרך אפשרית.

ענווה היא מידה נהדרת. התורה משבחת אותה מאוד. מה על הילד לעשות אם ההורה שלו הוא עניו ביותר ואינו מרגיש בנוח כאשר מכבדים אותו? כיצד יכול הילד לכבדו? הסיפור הבא על ר' אברהם יהושע השל מאפטא, הידוע בשם ספרו, "אוהב ישראל", מראה לנו כיצד בן חכם יכול לכבד את אביו העניו.

"האוהב ישראל" היה אחד הצדיקים הגדולים של זמנו. אלפי חסידים נמשכו אליו. מזמן לימן, הוא היה נוסע לקהילות שסביב מקום מגוריו כדי לבקר את חסידיו ולחזקם בדברי תורה וחסידות. באחד מהמסעות האלה, הגיעו מאות אנשים לצומת הדרכים שמחוץ לעיירה כדי לקדם את פני הרבי. דבר זה קרה לא פעם ולא פעמיים, אלא בכל פעם, בכל עיירה שבה ביקר הרבי.

הרבי מאפטא הרגיש שלא בנוח כשעמד בפני הפגנת כבוד מעין זו. הוא פנה לבנו, ר' יצחק מאיר מזינקוב, שהתלווה אליו במסעותיו, וביקש נחמה על הכבוד הלא-רצוי הזה. "מדוע מעניקים כבוד למי שלא מגיע לו?" ר' יצחק מאיר הבין שכל ביטויי ההערצה האלה הכאיבו לאביו העניו. הוא ניסה להרגיע את אביו באמרו "האנשים אינם יוצאים כדי לכבד את אבי היקר, אלא הם מתאספים בצומת הדרכים כדי לכבד אותי."

כאשר שמע זאת ה"אוהב ישראל" הקדוש, הוא התנחם בכך, ולא דיבר עוד על העניין כל אותו היום. אך למחרת הוא פנה אל בנו ושאלו: "מדוע מכבדים אותך כה הרבה אנשים? מה גורם לכל התושבים של כל עיירה שאנו מבקרים לצאת מבתיהם וללכת עד לצומת הדרכים כדי לפגשך?"

ר' יצחק מאיר ראה כאן הזדמנות להעניק לאביו נחת. הוא חיך ואמר: "פשוט מאוד. הם מכבדים אותי משום שאני בנו של הצדיק מאפטא." הרבי נהנה הנאה מרובה מתשובה זו, והוא השיב לבנו הפיקח: "אתה מדבר כמו שיוסף הצדיק דיבר עם אחיו: 'והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים' (בראשית מ"ה, י"ג)." האם יוסף התכוון להתהדר בהישגיו? ודאי שלא - הרי הוא היה צדיק! אלא, הוא כיוון את הכבוד למי שלו הכבוד היה מיועד באמת. כל הכבוד והיקר שהשפיעו על יוסף במצרים היה רק משום שהיה בנו של יעקב אבינו. גם יוסף הצדיק וגם ר' יצחק מאיר מזינקוב ידעו כיצד לכבד את אבותיהם. הכבוד שהראו להם כלל התחשבות בענוותנותם. ומכאן אנו למדים את הדרך לכבד את הורינו.

ילדים יקרים...

כיצד אנחנו מכינים עצמנו למצוה? בוא נגיד שתפילת שחרית מתחילה בשעה 7:00. הממ... אם אגיע בשעה 7:10 אוכל לדלג קצת ולומר במהירות פסוקי דמזרה, ואז אצליח להתחיל "שמונה עשרה" לא הרבה אחרי כולם. הממ... מה היה רבי חייא אומר על כך? תנו לעצמכם מספיק זמן לומר את כל התפילה, ובכוונה. תראו שכל התפילה תקבל משמעות עמוקה הרבה יותר. ומה לגבי ההכנות לשבת? עלינו להשתדל ולסיים את כל ההכנות כמה שיותר מוקדם. אל תחכו לרגע האחרון כדי להכנס למקלחת. עזרו לאמא ואבא להכין את האוכל ואת הבית. אפשר להתחיל כבר בתחילת השבוע. אל תשכחו לכוון שזה יהיה לכבוד שבת, וכך תוסיפו עוד יותר קדושה.

ילדים יקרים...

יוסף הצדיק ור' יצחק מאיר מזינקוב מלמדים אותנו כיוון חדש בכיבוד הורים. ראשית, עלינו להשתדל להגיע לגדולות בחיינו שלנו. מה עוצר מבעדנו מלהיות צדיקים וצדקניות? שום דבר! עלינו רק לעמול קשה ולהתפלל לה' שיעניק לנו סייעתא דשמיא. שנית, כיצד עלינו להתייחס להישגינו העצומים? עלינו לזקוף את הכל לזכותם של אלה שבאמת מגיע להם הכבוד - להורינו. בלעדיהם, לא היינו קיימים בעולם וזהו! הם נתנו לנו את מתנת החיים, הקודמת לכל. הם גם טיפחו אותנו, דאגו לנו וחינכו אותנו. ולפיכך, להם מגיע הכבוד על הישגינו. כאשר מכבדים אתכם, העבירו את הכבוד אליהם. כבודי הוא כבודך.